

Tárgy:	Közérdekű adatigénylés – „A fővárosi hajléktalanságügyi stratégia kerületi javaslataira adott válaszok” tárgyában
Ügyintéző:	dr. Erdélyi Dávid
Telefonszám/mellék:	06-1-2313101/210.
Ügyirat száma:	KP/6235-2/2023.
Hivatkozási szám:	KP/6235-1/2023.
Melléklet:	2 db levél

BÓDIS LAJOS
adatigénylő
részére

E-mail: kmt+request-21848-8d733f74@kimitud.org

Tisztelt Adatigénylő!

Tájékoztatom, hogy a 2023. február 14. napján Hivatalomhoz elektronikus úton benyújtott, „Közérdekűadat igénylés – A fővárosi hajléktalanságügyi stratégia kerületi javaslataira adott válaszok”-ra vonatkozó adatigénylésében kért adatok – az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (Infotv.) 3. § 5. pontja alapján – közérdekű adatoknak minősülnek.

Az adatigénylésében az alábbi kérést fogalmazta meg:

„Kérem, szíveskedjen elektronikus másolatban megküldeni részemre a Fővárosi Közgyűlés 595/2022. (06.29.) sz. határozatát végrehajtó, a főpolgármester által kezdeményezett hivatalos levelezés során, a IV. kerület Újpest Önkormányzat/polgármester válaszai, az „Otthon, mindenkinek, Fővárosi stratégia az otthontalanság és a hajléktalanság csökkentéséről” dokumentumban, a kerületi önkormányzatoknak megfogalmazott javaslatok megvalósíthatóságával kapcsolatos álláspontjáról.”

Az adatigénylésében megfogalmazott kérésére az alábbi választ adom:

Jelen kérésének eleget téve mellékelten küldöm Önnek Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzatának (a továbbiakban: Újpest Önkormányzata) Budapest Főváros Önkormányzata „OTTHON, MINDENKINEK” Fővárosi stratégiai az otthontalanság és a hajléktalanság csökkentéséről” tárgyú megkeresésére adott válaszait.

Felhívom szíves figyelmét, hogy a megküldött válaszok egy dinamikus egyeztetési folyamat részét képezték, ezért azok önállóan nem tükrözik Újpest Önkormányzatának részletes álláspontját.

Tájékoztatom, hogy jelen válaszzal szemben bejelentéssel élhet a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz (székhely: 1055 Budapest, Falk Miksa utca 9-11., levelezési cím: 1374 Budapest, Pf. 603., telefonszám: +36 1 391 1400; e-mail cím: ugyfelszolgalat@naih.hu), valamint a lakóhelye vagy tartózkodási helye szerint illetékes bírósághoz fordulhat.

Kérem válaszem szíves tudomásulvételét!

Budapest, 2023. február „*A*.....”

Tisztelettel:

dr. Dallos Andrea
jegyző

Budapest Főváros IV. kerület
ÚJPEST ÖNKORMÁNYZAT

1041 Budapest, István út 14.
☎ 231-3141
perneczky.laszlo@ujpest.hu
Hivatali ügyfélfelkapu elérhetőség:
BP04ONKO, KRID: 358468376

NÉPJÓLÉTI ALPOLGÁRMESTER

ID 114 601 0024
Management System
MSZ EN ISO 9001:2015
valid until: 2022.06.25.

Tárgy:	Tájékoztatás az „OTTHON, MINDENKINEK” Fővárosi stratégia az otthontalanság és a hajléktalanság csökkentéséről tárgyú dokumentum megvalósításával kapcsolatban
Ügyintéző:	Mikó Alexandra Judit
Telefonszám/mellék:	06-1-231-3101/232m
Ügyirat száma:	
Hivatkozási szám:	FPH138/14-18/2022.
Melléklet:	vht számát tartalmazó táblázat

Budapest Főváros Önkormányzata

Karácsony Gergely
főpolgármester úr részére

Kizárólag elektronikusan kerül kiküldésre, az alábbi e-postafiókra: szabo.tibor@budapest.hu

Kedves Karácsony Gergely!

A Budapest Főpolgármesteri Hivatala által megküldött FPH138/14-18/2022. iktatószámú levelével kapcsolatban engedje meg, hogy az alábbiakról tájékoztassam.

A levelük vonatkozásában felvettük a kapcsolatot a kerületben nélkülözhetetlen feladatokat ellátó Twist O. Alapítvánnyal és az S.O.S. Krízis Alapítvánnyal (együttesen a továbbiakban: Alapítványok), hogy kikérjük az álláspontjukat mielőtt a választ megküldenénk Önöknek, így válaszom már az Alapítványok meglátásait is tartalmazza.

Az „OTTHON, MINDENKINEK” Fővárosi stratégia az otthontalanság és a hajléktalanság csökkentéséről című dokumentumban (a továbbiakban: Stratégia) felsorolt javaslatok megvalósíthatóságával kapcsolatos visszajelzés összegezve:

Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata (a továbbiakban: Önkormányzat) helyzetértékelést, cselekvési tervet, illetve ezekhez hasonló dokumentumot a jelzőrendszer szereplőivel közösen, egy multidiszciplináris team keretében tud kidolgozni, amely hosszabb időt, forrásátcsoportosítást vehet igénybe.

Fontos azonban hangsúlyoznom, hogy minden intézkedés kizárólag a kerületi prioritási sorrend, a kerületi szociális problémák súlyozásának figyelembevételével tud megvalósulni. A jelen bizonytalan gazdasági környezet hatásai és jogszabályváltozások, a hatáskör átalakítások a prioritási sorrendet is átalakíthatják.

Az újpesti lakosok jóllétének, szociális biztonságának erősítését szem előtt tartva az Önkormányzat folyamatosan felülvizsgálja időszakosan az újpestiek számára nyújtható támogatásai körét azok célzottsága, összege, szabályozása tekintetében, hogy a jogalkotói szándékot a gyakorlati tapasztalatokhoz és szükségletekhez igazítsa. Az Önkormányzat a lakásrendeletét is – a szociális rendeletéhez hasonlóan – időszakosan felülvizsgálja. Budapest Főváros IV. kerületének lakásrendelete jelenleg is hasonló joghatást kiváltó rendelkezéseket tartalmaz, mint Budapest Főváros VIII. kerületéé.

Amint azt korábbi levelemben is jeleztem az önkormányzat a lakásgazdálkodását összetett szempontrendszer szerint, a kapcsolódó jogszabályok, a felelős gazdálkodás alapelvei és szakmai megfontolások mentén szervezi. A Stratégia által célként megjelölt kilakoltatást megelőző fékek bevezetése szakmai szempontból indokolt és a lakásrendeletünk jelenleg is teret ad azokra, azonban fontos hangsúlyozni, hogy az elhelyezés nélküli kilakoltatás tilalma valós alternatívák nélkül olyan súlyos kockázatot hordoz, amely összeegyeztethetetlen az önkormányzatok felelős lakásgazdálkodásával. Meg kívánom ugyanakkor jegyezni, hogy – amint azt korábbi levelemben is kiemeltem - az Önkormányzat a lakásgazdálkodásával alapvetően a hajléktalanság megelőzését célzó tevékenységet folytat azzal, hogy sérülékeny társadalmi helyzetű személyek-

nek, családoknak nyújt jelentősen a piaci árak alatt, jóval biztonságosabb lakhatási alternatívát. Az Önkormányzat ezen célt tartja szem előtt a kilakoltatások megelőzése vagy végrehajtása során is, ezért mindent megtesz azért, hogy a bérlők érdekeit és lakhatásuk megővését a legvégsőig megtartsa. Kilakoltatásra csak olyan esetben kerül sor, amikor a bérlő lakásban tartása szakmailag már nem támogatható és a kerületi lakosok érdekeinek megsértése nélkül nem kivitelezhető.

A kerületi családsegítő- és gyermekjóléti központ kapacitás, munkakörülmény optimalizálása folyamatos, azonban az Önkormányzat a saját lehetőségei mentén tudja fejleszteni a szolgáltatásokat. A hagyományosan jelenlévő munkaerőhiány és fluktuáció az Önkormányzat hatáskörén részben túlmutat, amely bármely szolgáltatásbővítés kapcsán kardinális probléma és mérlegelés tárgyát képezi.

Az előzetes átvilágítás során megállapítást nyert, hogy az Önkormányzat a legtöbb esetben megfelel a Stratégia célkitűzéseinek (pl.: civilekkel történő együttműködés, kilakoltatást megelőző munkacsoport eseti jellegű létrehozása, lakosság téli tájékoztatása), azonban az együttműködések szélesítése, lehetőségek bővítése (pl.: „Lélek-programok”) és a komplexebb kerületi kép feltárása célkitűzés lehet.

Az Alapítványok által megfogalmazott támogatási célkitűzések a **Fővárosi Szolidaritási Alap** kapcsán a következők:

- lakásvásárlás, nem bérbé adható önkormányzati lakások felújítása azzal a kikötéssel, hogy ezen lakások bérbeadása, hasznosítása a hajléktalanokat ellátó civil szolgáltatókkal történő együttműködés keretében valósítható meg
- éjszakai életmentő pont kialakítása
- kerületi kiegészítő pótlék a kerületben dolgozó szociális dolgozók részére a szakemberhiány megelőzése érdekében
- intenzív családmegtartó munkacsoport létrehozására
- civil ellátók fejlesztése, korszerűsítése, akadálymentesítése, építészeti beruházások pl.: funkciók szerinti elkülönítés Twist O. Alapítványnál

Levellem mellékletként küldöm a **bírószági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény 138/C. –a és 154/A. § (11) bekezdése szerinti értesítések** számát tartalmazó táblázatot. A levelében kért további adatokat 2022. szeptember 30. napjáig külön levélben megküldjük majd az Önök részére.

Bízom benne, hogy a fentiek segítséget jelentenek a további közös munkához. Amennyiben kérdésük adódik forduljanak bizalommal az Önkormányzat Népjóléti Alpolgármesteri Kabinetéhez.

A munkájukhoz ezúton is további sikereket kívánok!

Budapest, 2022. szeptember 16.

Üdvözlettel és köszönettel

Per L

Perneczky László
népjóléti alpolgármester

Készült: 1 példányban

Kapják:

- 1) Címzett – kizárólag elektronikus postafiókon keresztül
- 2) Irattár

Budapest Főváros IV. kerület
ÚJPEST ÖNKORMÁNYZAT

1041 Budapest, István út 14.
☎ 231-3141
perneczy.laszlo@ujpest.hu
Hivatali ügyfélkapu elérhetőség:
BP04ONKO, KRID: 358468376

NÉPJÓLÉTI ALPOLGÁRMESTER

ID 114 601 0024
Management System
MSZ EN ISO 9001:2015
valid until: 2022.06.25.

Tárgy:	Javaslatok az „OTTHON, MINDENKINEK” Fővárosi stratégia az otthontalanság és a hajléktalanság csökkentéséről tárgyú dokumentummal kapcsolatban
Ügyintéző:	Mikó Alexandra Judit
Telefonszám/mellék:	06-1-231-3101/232m
Ügyirat száma:	
Hivatkozási szám:	138/14-12/2022.
Melléklet:	-

Budapest Főváros Önkormányzata

Kiss Ambrus

főpolgármester-helyettes úr részére

Kizárólag elektronikusan kerül kiküldésre, az alábbi e-postafiókra: Sankogy@budapest.hu

Kedves Kiss Ambrus!

A Budapest Főpolgármesteri Hivatala által megküldött az „OTTHON, MINDENKINEK” fővárosi stratégia az otthontalanság és a hajléktalanság csökkentéséről tárgyú dokumentumot Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata (a továbbiakban: Újpest Önkormányzat) köszönettel vette, egyben a 2022. június 21. napján tartott fórumon is örömmel részt vettünk. A dokumentummal kapcsolatban engedje meg, hogy a következő észrevételeket és javaslatokat tegyem. Elnézését kérem a késedelem miatt, de Újpest Önkormányzatának korábbi meglátásait árnyalták a fórumon hallott, más kerületek észrevételei, amelyet követően ezen javaslatokat szükségesnek tartjuk Önök felé is közölni.

1) Vízió és misszió

A stratégiaalkotás klasszikus folyamatában szokásos a jövőképet rögzítő, inspiráló, ambíciózus vagy akár elérhetetlennek tűnő **víziót** (célállapotot, „nagy álmot”) megfogalmazni, amely kijelöli, hogy mely irányba haladunk.

Ehhez kapcsolódik a jelen cselekvéseit, eszköztárát általánosságban rögzítő **misszió** (küldetés, feladatkörök). Az operatív megvalósításhoz pedig az erőforrások, mérföldkövek és indikátorok is társítandók.

Érzésünk szerint a stratégia nem fogalmaz meg célállapotot (víziót, jövőképet). A Célok, javaslatok fejezetben (6. és 83. oldal) felsoroltak, a (1) megelőzés megerősítése, a (2) a megfizethető lakhatáshoz való hozzáférés bővítése, a (3) közterületi hajléktalanság csökkentése és a (4) méltó ellátás inkább a misszió kategóriába esnek: folyamatokat, eszközöket, tevékenységeket határoznak meg (egyelőre pontos célkitűzések, célszámok vagy százalékos arányok és indikátorok nélkül).

Egy lehetséges mondat a stratégiai célállapotra: **Senki nem tartózkodik életvitelszerűen Budapest közösségi területein.¹**

¹ A mondatban szándékosan kerültük a „tilos” szót (a tiltás eszköz), kerültük a „kényszerül” szót, mivel a motiváció vagy élethelyzet célmeghatározásnál mellékes. A közösségi területen pedig nem csak a közterületeket, hanem minden nem lakáscélú ingatlant értünk, legyen az MÁV, BKV vagy épp Vízmű tulajdon.

2) Definíciók korlátai

A dokumentum többször említi az egyén számára megfizethető lakhatás fogalmát, azonban nem kerül definiálásra, hogy ez pontosan mit jelent. A kiadásokat, a lakás- és az emberhez méltó életszínvonal fenntartását figyelembe véve a jövedelem hány százalékáig tekinthető megfizethetőnek a lakhatás?

3) Állami és jogalkotási kérdések

A dokumentum a hajléktalanná válás megelőzésével kapcsolatos helyzetértékelésben (6. o.) rögzíti, hogy a központi kormányzat semmilyen célzottforrást nem biztosít az e tekintetben kötelező feladatot ellátó települési önkormányzatok részére. Álláspontunk szerint ezen kijelentés nem teljes egészében helytálló, ugyanis Magyarország 2022. évi központi költségvetéséről szóló törvény a települési önkormányzatok ágazati feladatai, így a hajléktalanok ellátásához is finanszírozást biztosít [2021. évi XC. törvény 2. melléklet]. A dokumentum e kijelentést a finanszírozás és bérszínvonal helyzetértékelése kapcsán némiképp korrigálja. (31. o.) Megjegyezni kívánjuk azonban, hogy hasonló ellentmondások szerepelnek a dokumentumban más esetekben is a megkérdezettek álláspontjai közötti ellentét miatt.

A dokumentum rögzíti azt is, hogy átfogó szemléletváltás kell a hajléktalanság, illetve az otthontalanság problematikája kezelésében (19. o.). Álláspontunk szerint azonban ahhoz, hogy gyökeres szemléletváltás menjen végbe, ahhoz elsősorban a jogszabályi előírások komplett felülvizsgálatára, valamint az az alapján biztosított anyagi források növelésére van szükség. Ezen feltételek megteremtése a szemléletváltás elsődleges kritériuma.

A végrehajtási törvény lakás kiürítése iránt kezdeményezett végrehajtási eljárása szabályainak felülvizsgálásával kapcsolatban megjegyezzük, hogy a kizárólag elhelyezési kötelezettség mellett történő végrehajtási szabályok előírása esetén, annak mind infrastrukturális, mind anyagi jellegű feltételeinek megteremtése is szükséges.

4) Önkormányzatok szerepének pontatlan meghatározása

A dokumentum egészében a kerületi önkormányzatok vonatkozásában a megelőzés csekély mértéke fogalmazódik meg. Álláspontunk szerint a szociális, valamint költségelven hasznosított lakások mindegyike a hajléktalanná válás megelőzéseként szolgálhat, hiszen ezáltal az önkormányzat sérülékeny társadalmi helyzetű személyeknek, családoknak nyújt jelentősen a piaci árak alatt, jóval biztonságosabb lakhatási alternatívát. Emellett kerületünkben felállításra került egy kilakoltatást megelőző munkacsoport (eseti jelleggel), valamint a lakásszerződésekben szerepel kötelező elemként a bérlő azon vállalása „közösségi együttélés megsértése” esetén, hogy együttműködik a Család- és Gyermekejélési Központtal.

Kritikaként fogalmazódik meg a dokumentumban, hogy az önkormányzati lakásgazdálkodás inkább segíti a hajléktalanság újratermelődését, mint a hajléktalanságból való kilépést. Ezen kritika azonban a lakásgazdálkodás fent említett megelőző mivolta miatt önmagában felszínes megállapítás. Az önkormányzat a lakásgazdálkodását összetett szempontrendszer szerint, a kapcsolódó jogszabályok, a felelős gazdálkodás alapelvei és szakmai megfontolások mentén szervezi. A dokumentum által célként megjelölt kilakoltatást megelőző fékek bevezetése szakmai szempontból indokolt, azonban fontos hangsúlyozni, hogy az elhelyezés vonatkozásában valós alternatívák nélkül olyan súlyos kockázatot hordoz, amely összegegyeztetetlen az önkormányzatok felelős lakásgazdálkodásával.

A kerületi önkormányzatok részére kerül megfogalmazásra az a javaslat (81. o.), miszerint az önkormányzati lakásgazdálkodás során az otthontalan családok és a hajléktalan élethelyzetben lévő egyedülállók számára is lehetőséget kell biztosítani a megfizethető bérlakásokhoz való hozzáférésre. Véleményünk szerint - kiindulva az egyenlő elbánás elvéből - arra nincsen mód, hogy a lakástörvény szerinti önkormányzati lakások lakbérének mértékét (szociális helyzet alapján, költségelven vagy piaci alapon) megállapító önkormányzati rendelet rendelkezéseitől eltérve, az otthontalan családok és a hajléktalan személyek tekintetében előnyös megkülönböztetést alkalmazzunk.

5) Lakbértámogatással kapcsolatos pontatlanság

A dokumentum a lakbér-támogatás teljes hiányáról ír (6. o., 28. o., 29. o.), ugyanakkor ez nem megfogalmazható általánosan, hiszen a települési önkormányzatok a szociális törvény felhatalmazása alapján települési támogatás keretében biztosíthatnak ilyen jellegű támogatásokat (pl. Önkormányzatunk esetében települési támogatásként jelenik meg a lakbértámogatás, illetve lakhatási támogatás). Ezzel kapcsolatban megjegyzendő az is, hogy a támogatási összeget és a jogosultsági feltételeket a települési önkormányzatok saját jogkörben szabályozhatják.

6) Belső aránytalanság

A dokumentum kiterjedt összképet kíván adni a hajléktalanságot érintő kérdésekről, problémákról, hiányosságokról, a hajléktalan személyekről, az ellátó rendszerről, amely részlet gazdag és sokrétű, azonban emiatt a dokumentum súlypontjai eltolódtak, a 90 oldalas dokumentum túlnyomó része leirat, amelyben váltakozva szerepelnek az információk. Javasoljuk megfontolásra, hogy a dokumentum helyzetképet adó leirat része kerüljön rövidítésre, egyben átláthatóbb szerkezetben sorakozzanak az információk pl.: Hajléktalanság definíciója, okai, kiváltó okok megelőzésében hatáskörök tisztázása, kormányzati-fővárosi-kerületi feladatok és hatáskörök rögzítése, a feladatok teljesülésének értékelése, a hiányosságok okainak feltárása és a konklúzió megfogalmazása, a korábbi Stratégiák rövid összefoglalása a célok és megvalósítások tekintetében, jelen dokumentumot megelőző intézkedések, értékelés és javaslat hatáskörönként.

Emellett elmondható, hogy a fórumon Missetics Bálint által bemutatott összegzésnek szükséges lenne szerepelnie a dokumentumban, mert letisztázta a dokumentum szándékát és a főbb pontokat. A fórumon elhangzott, hogy a hajléktalanság elsődlegesen lakhatási kérdés, amely megállapítás meglátásunk szerint rész igazság. Komplex rehabilitációs, interdiszciplináris együttműködés nélkül a szakterületek között, valamint az egyénnek nyújtott pszicho-szociális szolgáltatások nélkül – a kilakoltatási fékek bevezetésével – a probléma nem kerül orvoslásra, hanem az egyébként is szűkös lakás állománnyal rendelkező önkormányzati bérlakásrendszer leterhelésével a problémát az önkormányzatokra hárítja át. Fontos itt hangsúlyozni, hogy esetünkben Újpest Önkormányzat mindent megtesz azért, hogy a bérlők érdekeit és lakhatásuk megővését a legvégsőig megtartsa, kilakoltatásra olyan esetekben kerül sor, amikor már a bérlő lakásban tartása szakmailag nem támogatható és a felelős gazdálkodás követelményének szem előtt tartásával a kerületi lakosok érdekeinek megsértése nélkül nem kivitelezhető. Ilyen fék bevezetése előtt javasoljuk a kilakoltatási okok, a kilakoltatásig megtett intézkedések és a kilakoltatásig eltelt idő előzetes megvizsgálását, valamint elhelyezési alternatívák feltárását.

A fentiek után, engedje meg, hogy megköszönjem Önnek és a résztvevő kollégáinak a hiánypótló munkát. A dokumentum példás bizonyítéka annak, hogy a Fővárosi Önkormányzat az érintettek és a szakemberek bevonásával előremutató összefogás, illetve gyakorlat kialakítására törekszik.

A munkájukhoz ezúton is további sikereket kívánok!

Budapest, 2022. június 23.

Üdvözlettel és köszönettel

Pez

Perneczky László
népjóléti alpolgármester

Készült: 1 példányban

Kapják:

- 1) Címzett – kizárólag elektronikus postafiókon keresztül
- 2) Irattár

